

Split ima najviše šanse za prijestolnicu kulture

PIŠE JAKOV KOSANOVIĆ

Ministarstvo kulture upravo je raspisalo poziv za podnošenje prijave za europsku prijestolnicu kulture za 2020. godinu. Ministrica Zlatar-Violić istaknula je kako se projekt odvija u dvije faze; faza predodabira traje do 17. travnja 2015., a faza odabira od travnja 2015. do veljače 2016.. O tome razgovaramo s Igorom Bakovićem, savjetnikom gradonačelnika Baldasara za kulturu i sport, inače čelnim čovjekom splitske strategije u kandidaciji za EPK.

Ministarstvo kulture u srijedu je raspisalo poziv za podnošenje prijave za EPK 2020.. Koje su osnovne stavke strategije koje će Split realizirati

do 17. travnja 2015.?

- Cijela aplikacija kojom će se Split kandidirati za EPK derivirat će se iz strategije kulturnog razvoja koja je u izradi. Osnovne stavke strategije i naše kandidature moraju proizići iz potrebe da Split realizira potencijal svoje kulturne ponude. Da bismo to učinili, potrebno je izgraditi jači smisao kulturne izvrsnosti, prvenstveno poticanjem i potporom grada nacionalno i međunarodno afirmiranim umjetnicima, udrugama i institucijama.

Forsiranje županije

Ministrica Violić istaknula je da dugoročno treba postojati zajednički interes lokalne, regionalne i državne vlasti "bez obzira na politič-

Split je grad s golemom povijesnom i kulturnom baštinom, nevjerojatno moćan magnet za turiste, a u favorita stvarno ga mogu promaknuti nevjerojatni kreativni potencijali i suvremene kreativne industrije - kaže Baković

Igor Baković: Da bismo realizirali potencijal svoje kulturne ponude, potrebno je izgraditi jači smisao kulturne izvrsnosti, prvenstveno poticanjem i potporom nacionalno i međunarodno afirmiranim umjetnicima, udrugama i institucijama

NIKOLA VILIĆ/CROPIX

Planovi i akcije

•• - Već u ovoj fazi priprema krenuli smo ozbiljno u realizaciju projekata koji bi značajno potaknuli suvremene kreativne industrije. Upravo završavamo aplikaciju za natječaj Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva u partnerstvu s Platformom Doma mladih. Pokrećemo osnivanje fonda za kinematografiju grada Splita koji će poticati filmsku produkciju s lokalnim temama. Pokrenuli smo osnivanje stalne umjetničke rezidencije u kojoj će boraviti istodobno nekoliko umjetnika iz svijeta koji će sinergijski raditi na umjetničkim projektima. S obzirom na to da Split ima i velike literarne potencijale i značajnu književnu scenu, želja mi je pokrenuti i literarnu kuću u kojoj će biti organizirane redovite književne manifestacije, zajedno s izložbama i glazbenim večerima. Potpora grada s osnivanjem jazz kluba bila bi zalag da se Split postupno vrati i na međunarodnu jazz scenu. To možemo reći i za klasičnu glazbu, ali i suvremenu glazbenu scenu kojoj bi organizacija tonskog studija također dala snažan poticaj. Sve su to načini da Split pruži institucionalnu potporu suvremenim kreativnim industrijama, koje bi s kulturnom baštinom trebale biti ključni adut Splita u kandidaturi za EPK 2020.

ka ili stranačka opredjeljenja". Kako biste opisali suradnju ovih razina vlasti u ovom trenutku?

- Svjesnost o važnosti projekta na nivou grada postoji među svim političkim čimbenicima. To govorim na temelju konstruktivne suradnje i razgovora sa stranačkim kolegama i koalicijskim partne-

rima, kao i istaknutim pojedincima oporbe u Gradskom vijeću i izvan njega. Suradnja grada i ministarstva je dobra jer sam u redovitim kontaktima sa svim razinama ministarstva, od ministrice, preko njenog zamjenika do pomoćnika i odjela koji je zadužen za projekt EPK. Medutim, sigurno će biti potrebno

intenzivirati suradnju grada i županije na ovom polju s obzirom na to da smo regionalnim pristupom našoj kandidaturi obuhvatili i neke gradove županije, i takva suradnja će biti obostrani interes.

Povratne informacije dosadašnjih nositelja titule EPK upućuju na dugoročnu korist. Koja je po vama ka-

pitalna korist za Split, a koja najvažnija među periferijama?

- Europska prijestolnica kulture nije samo kulturni projekt. Ona je idealna podloga da u procesu kandidature pruži fokus za dugoročnu razvojnu strategiju grada u najširem smislu. Tako bismo mogli pokrenuti projekte urbane

Split u prednosti

•• Osim Splita interes za prijavu iskazalo je i nekoliko većih hrvatskih gradova. Koje su prednosti splitskog programa?

- Konkurencija me raduje jer reflektira spoznaju o važnosti projekta. Uz uvažavanje konkurencije i vjerojatno veliku dozu lokalpatriotizma, smatram da Split ima najviše šanse za titulu. Split je grad s golemom povijesnom i kulturnom baštinom; s Dioklecijanovom plačom koja je na popisu UNESCO-ove materijalne kulturne baštine. On je nevjerojatno moćan magnet za turiste, čime je prerastao iz tranzitnog centra u prvorazrednu svjetsku turističku destinaciju. Međutim, kulturnu i povijesnu baštinu imaju i neki drugi gradovi i ne može biti isključivi adut Splita. Split u favorita stvarno mogu promaknuti nevjerojatni kreativni potencijali i suvremene kreativne industrije koji su još uvijek nerealizirani u potpunosti, a kojima grad treba pružiti okvir i poticaj u sklopu strategije.

regeneracije grada ulaganjem u infrastrukturu ili konverzijom postojeće industrijske infrastrukture u kulturne javne prostore. Uspješnih primjera ima više, od kojih je možda najznačajniji "Liverpool 2008.". Time bismo repositionirali i unaprijedili sliku grada za investitore, turizam i kreativne industrije, stvarajući dodatnu vrijednost i nova radna mjesta. Poznato je da su ekonomski učinci najuspješnijih europskih prijestolnica kulture 8 do 12 puta nadmašili ulaganja.

Takve učinke, na kojima treba jako puno raditi s jasnom vizijom i ciljem, smatram mogućom kapitalnom koristi za Split. Sad mi je teško govoriti o perifernim koristima, ali socijalna kohezija kojom bismo stvorili temelje za participaciju širokih društvenih skupina u projektu EPK, primjerice, djece, starijih i invalida, smatram da bi bila i ne tako periferna korist za grad Split. Sukladno s tim, i s obzirom na širinu projekta, jačanje i spajanje kulturnog sektora čak bih ubrojio u periferne koristi za grad Split.

Aktivnosti ispred infrastrukture

Gradovima su na raspolaganju svi postojeći europski fondovi, a izabrani grad automatski dobiva i inicijalni fond od 2,5 posto proračuna. O kojem je iznosu u splitskom slučaju riječ i je li 2,5 posto dovoljno za realizaciju?

- Vrlo je teško iz današnje po-

zicije govoriti o proračunu samog projekta, za koji vas moram upozoriti da će se odnositi ne samo na 2020. godinu nego i na razdoblje prije nje. Ali ono što mogu reći jest da ta inicijalna sredstva neće nipošto biti dostatna za realizaciju projekta s obzirom na to da smo ga shvatili vrlo ambiciozno. Zbog toga je potrebno puno više nego prije raditi na povlačenju sredstava iz fondova EU-a, ali i ostalih izvanproračunskih sredstava poput raznih zaklada i fundacija.

Projekt treba sadržavati razvojnu strategiju grada temeljenu na kulturi, dok se eventualni planovi gradnje infrastrukture moraju odnositi samo na razvojnu i održivu infrastrukturu koja gradu ionako nedostaje. Što Split definiira kao prioritet u tom smislu?

- Strategija kulturnog razvoja mora obuhvaćati plan jačanja kapaciteta kulturnog sektora kao i plan jačanja dugoročnih veza između kulturnog, gospodarskog i društvenog sektora grada. Mora predvidjeti dugoročne kulturne, društvene i gospodarske efekte koje će projekt imati na grad. Ako govorimo o prioritetima same kandidature za EPK 2020., jasna i dosljedna umjetnička vizija godišnjeg kulturnog programa te širina i raznovrsnost predloženih aktivnosti i njihove umjetničke kvalitete trebaju imati prednost pred razvojem održive infrastrukture koja je zamišljena kao podrška kulturnom i umjetničkom programu.